

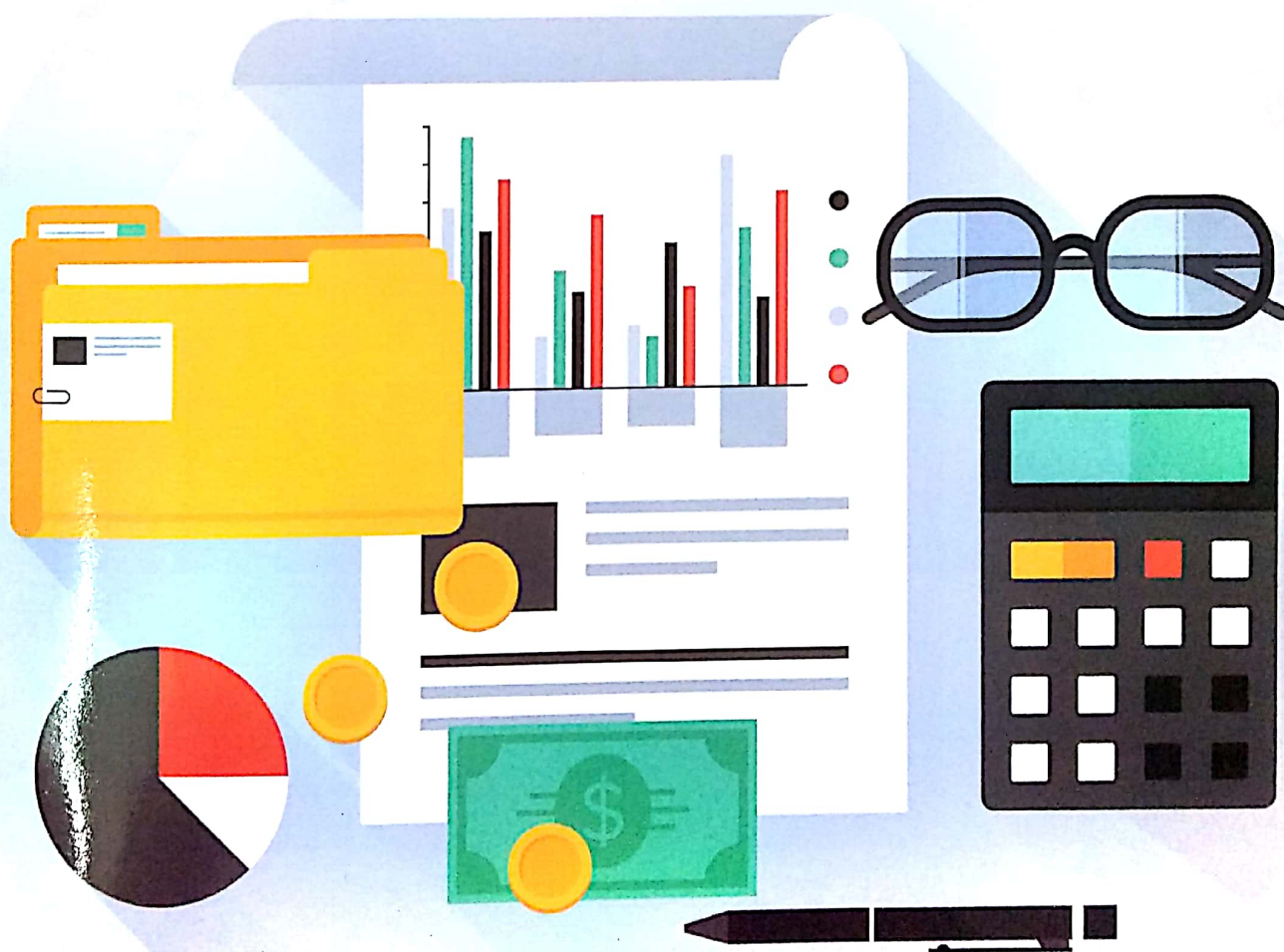
TẠP CHÍ
Ngân hàng
BANKING REVIEW

ISSN - 0866 - 7462

Số 19 10/2018

CƠ QUAN CỦA NGÂN HÀNG NHÀ NƯỚC VIỆT NAM

*Thành công điều hành chính sách tiền tệ
trong giai đoạn hiện nay ở Việt Nam*

**XU HƯỚNG NGÂN HÀNG MỞ
TRONG BỐI CẢNH TOÀN CẦU VÀ SỰ CHUẨN BỊ CỦA VIỆT NAM**

NĂM THỨ 66

TẠP CHÍ
Ngân hàng
BANKING REVIEW
CƠ QUAN CỦA NGÂN HÀNG NHÀ NƯỚC VIỆT NAM

CƠ QUAN NGÔN LUẬN VÀ DIỄN ĐÀN VỀ LÝ LUẬN
NGHIỆP VỤ, KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ NGÂN HÀNG

TỔNG BIÊN TẬP

PGS., TS. Đào Minh Phúc

PHÓ TỔNG BIÊN TẬP

TS. Nguyễn Đình Trung

HỘI ĐỒNG BIÊN TẬP

Phó Thống đốc NHNN Nguyễn Thị Hồng - Chủ tịch
PGS., TS. Đào Minh Phúc - Phó Chủ tịch TT

PGS., TS. Đặng Ngọc Đức

PGS., TS. Nguyễn Hồng Sơn

TS. Nguyễn Quốc Hùng

TS. Nguyễn Tuấn Anh

TS. Tô Huy Vũ

TS. Nguyễn Tú Anh

TS. Bùi Tin Nghị

TS. Trịnh Ngọc Khánh

TS. Nghiêm Xuân Thành

TS. Dương Quyết Thắng

TS. Lê Đức Thọ

TS. Đoàn Văn Thắng

TS. Quách Hùng Hiệp

ThS. Nguyễn Đức Long

ThS. Lê Mạnh Hùng

ThS. Đỗ Việt Hùng

ThS. Phạm Huyền Anh

ThS. Phạm Xuân Hòa

ThS. Lê Thị Thúy Sen

TÒA SOẠN

Số 64 Nguyễn Chí Thanh,
phường Láng Thượng, quận Đống Đa, Hà Nội

E-mail: - banbientapcnh@gmail.com

- banthuky_tcnh@sbv.gov.vn

Fax: (024) 39392192

THƯ KÝ - BIÊN TẬP

ĐT: (024) 39392185

(024) 38354807

PHÁT HÀNH, QUẢNG CÁO

ĐT: (024) 39392187

Giấy phép xuất bản số: 243/GP-BTTTT

In tại Chi nhánh Công ty TNHH MTV

Dịch vụ NHNo Việt Nam - Nhà in Ngân hàng I

Số 10 Phố Chùa Bộc - Đống Đa - Hà Nội

Điện thoại: 024 38522125 - 024 35729069

Giá: 25.000 đồng

MỤC LỤC SỐ 19 THÁNG 10/2018

NHỮNG VẤN ĐỀ KINH TẾ VĨ MÔ

2- Thành công điều hành chính sách tiền
tệ trong giai đoạn hiện nay ở Việt Nam.
TS. Nguyễn Văn Tuấn

CÔNG NGHỆ NGÂN HÀNG

10- Xu hướng ngân hàng mở trong bối
cảnh toàn cầu và sự chuẩn bị của Việt Nam.
TS. Nguyễn Minh Sáng

14- Chất lượng nguồn nhân lực ngân
hàng thương mại với chiến lược phát
triển ngành Ngân hàng đến 2025 và định
hướng 2030.

ThS. Lê Văn Hinh,
ThS. Nguyễn Văn Lành

19- Hiệu quả Nghị quyết 42 về xử lý nợ
xấu trên địa bàn thành phố Hồ Chí Minh
và một số vấn đề đặt ra.

Nguyễn Đức Lệnh

THỊ TRƯỜNG TÀI CHÍNH

22- Ảnh hưởng của thông tin bổ sung
vào danh mục VN30 đến sự thay đổi giá
của các cổ phiếu.

Lê Như Hiếu,
PGS., TS. Trương Đông Lộc

26- Niêm yết chéo cổ phiếu trên thị
trường quốc tế của doanh nghiệp
Việt Nam.

Dương Ngân Hà

DOANH NGHIỆP VỚI NGÂN HÀNG

31- Quản lý tài chính cá nhân và quản lý
gia sản ở Việt Nam.

PGS., TS. Nguyễn Thanh Phương

**NGÂN HÀNG VỚI SỰ NGHIỆP PHÁT TRIỂN
NÔNG NGHIỆP VÀ NÔNG THÔN**

37- Nghị quyết 42/2017/QH14: Nền tảng
tạo cú hích xử lý nợ xấu của Agribank.
Minh Trung

39- Nâng cao khả năng thu hồi nợ vay
theo Nghị định 67/2014/NĐ-CP trên địa
bàn tỉnh Thừa Thiên Huế.
ThS. Hoàng Đăng Đích

**NGÂN HÀNG CHÍNH SÁCH XÃ HỘI
VÌ AN SINH XÃ HỘI**

44- Tiếp tục huy động mọi nguồn lực để
xây dựng nông thôn mới.
Thùy Dương

TÀI CHÍNH VÀ NGÂN HÀNG QUỐC TẾ

46- Bàn về quản lý hoạt động thanh toán
nhằm chấm dứt chuyển tiền chui trực
tuyến từ Việt Nam sang Trung Quốc.
ThS. Thái Hoài Bắc

50- Kinh nghiệm quốc tế về truyền thông
chính sách bảo hiểm tiền gửi.
Hoàng Lan

**HỌC TẬP VÀ LÀM THEO TƯ TƯỞNG,
ĐẠO ĐỨC, PHONG CÁCH HỒ CHÍ MINH**

52- Kết quả sau 02 năm triển khai thực
hiện Chỉ thị 05-CT/TW của Bộ Chính
trị trong Đảng bộ cơ quan Ngân hàng
Trung ương.

Tô Thị Linh

TIN TỨC

Bài viết phân tích xu hướng phát triển ngân hàng mở cũng như các vấn đề liên quan đến việc ứng dụng ngân hàng mở trên phạm vi toàn cầu. Bài viết cũng nêu những cơ hội của ngân hàng mở đối với ngân hàng và khách hàng kết hợp với tình hình thực tế đề xuất khả năng ứng dụng ngân hàng mở vào hoạt động kinh doanh ngân hàng tại Việt Nam.

1. Ngân hàng mở

Thuật ngữ ngân hàng mở (open banking) được xuất hiện trong Chỉ thị dịch vụ thanh toán sửa đổi (Payment Services Directive 2 - PSD2) của Liên minh châu Âu (European Union, 2015). Theo PSD2, ngân hàng mở cho phép các bên cung cấp dịch vụ thanh toán thứ ba (3rd Payment Service Provider - PSP) được quyền truy cập thông tin dữ liệu ngân hàng của khách hàng thông qua các giao diện lập trình ứng dụng mở (Open Application Programming Interface - Open API) được bảo mật. (Hình 1)

Barclays (2017) cho rằng, hệ thống ngân hàng mở phải: (i) Giúp khách hàng chia sẻ dữ liệu tài chính trực tuyến dễ dàng hơn cho các bên thứ ba; (ii) Cho phép bên thứ ba thực hiện thanh toán từ tài khoản của khách hàng như hình thức chuyển khoản ngân hàng hay thanh toán bằng thẻ tín dụng hoặc thẻ ghi nợ; (iii) Chia sẻ công khai các thông tin về sản phẩm, dịch vụ cung cấp cũng như mức độ hài lòng của

* Đại học Ngân hàng TP. HCM

XU HƯỚNG NGÂN HÀNG MỞ TRONG BỐI CẢNH TOÀN CẦU VÀ SỰ CHUẨN BỊ CỦA VIỆT NAM

TS. Nguyễn Minh Sáng *

khách hàng và phân biệt với các chỉ báo mức độ dịch vụ khác.

Quá trình chuyển đổi từ hệ sinh thái ngân hàng đóng sang hệ sinh thái ngân hàng mở giúp ngân hàng chia sẻ thông tin về sản phẩm, dịch vụ và dữ liệu về khách hàng với các bên thứ ba được khách hàng cho phép nhằm tạo thêm các sản phẩm giá trị gia tăng và các mô hình kinh doanh mới.

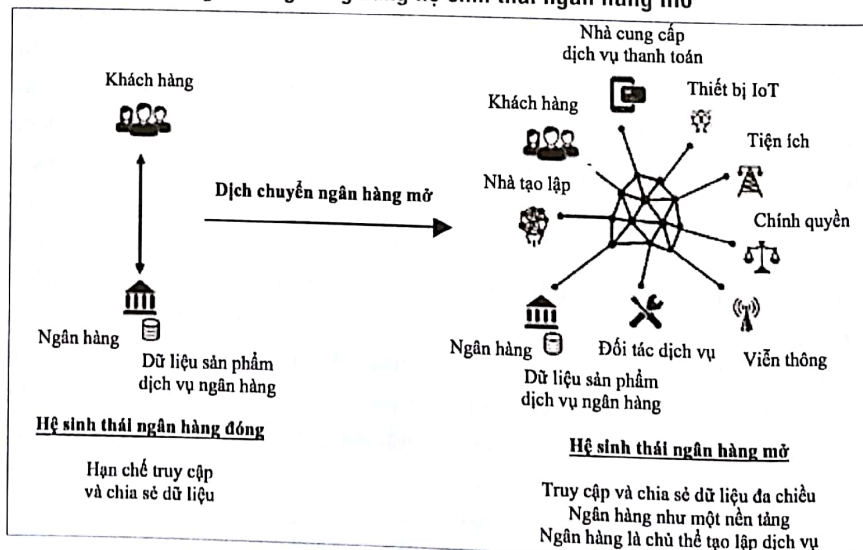
Đối với ngân hàng, việc phát triển ngân hàng mở giúp các ngân hàng đạt được những lợi thế nhất định:

- **Hướng tới chuẩn ngân hàng số:** Phát triển ngân hàng mở là một trong những yêu cầu trong lộ trình hướng tới chuẩn ngân hàng số (digital banking).

- **Gia tăng tiện ích sản phẩm và thu nhập cho ngân hàng:** Ngân hàng mở sẽ giúp các ngân hàng cung cấp các sản phẩm dịch vụ và tiện ích tốt hơn nhờ dịch vụ của các bên thứ ba, ngân hàng sẽ thu hút thêm được nhiều khách hàng mới, từ đó, gia tăng thu nhập cho ngân hàng. Trong cuộc chạy đua ngân hàng mở thì những ngân hàng tiên phong sẽ là ngân hàng chiếm lợi thế người dẫn đầu do thiết lập được hệ sinh thái dịch vụ hoàn chỉnh đầu tiên cho khách hàng.

- **Gia tăng lòng trung thành và sự hài lòng của khách hàng:** Đối với hệ sinh thái xung quanh ngân hàng mở, ngân hàng được khách hàng trao quyền nhiều hơn hay

Hình 1: Sự dịch chuyển hệ sinh thái ngân hàng đóng sang hệ sinh thái ngân hàng mở

Nguồn: Deloitte Digital (2017)

BIDV

CHI SẼ CƠ HỘI, HỢP TÁC THÀNH CÔNG

Chuyên mục này do Ngân hàng Thương mại cổ phần Đầu tư và Phát triển Việt Nam tài trợ

Phát triển ngân hàng mở là một trong những yêu cầu trong lộ trình hướng tới chuẩn ngân hàng số

giữ vị trí trung tâm để cung cấp dữ liệu khách hàng cho các đối tác, làm gia tăng sự hài lòng của khách hàng cũng như sự gắn kết của khách hàng với ngân hàng.

Không chỉ đem lại lợi ích cho các ngân hàng, hệ thống ngân hàng mở cũng đem lại những lợi thế cho khách hàng:

- Giảm chi phí giao dịch: Khách hàng thực hiện giao dịch với hệ sinh thái ngân hàng đóng hiện tại phải chịu thêm chi phí giao dịch từ các bên trung gian thứ ba cũng như quá trình thanh toán cũng phức tạp. Trong mô hình thanh toán hiện tại, người dùng phải gánh những chi phí giao dịch từ bên trung gian và quá trình thanh toán cũng khá phiền phức. Khi sử dụng ngân hàng mở, khách hàng sẽ giảm tối đa chi phí giao dịch cũng như bước thanh toán trung gian vì khách hàng ủy quyền trực tiếp bên cung cấp dịch vụ thứ ba truy cập và thanh toán từ tài khoản ngân hàng của khách hàng.

- Quản lý tài khoản dễ dàng hơn: Với nhiều tài khoản ở các ngân hàng khác nhau khiến khách hàng truy xuất và quản lý tài khoản cũng như các giao dịch từ các ứng dụng riêng lẻ là rất khó khăn. Ngân hàng mở giúp khách hàng quản lý tài khoản dễ dàng hơn từ một ứng dụng duy nhất tập hợp tất cả các thông tin và dữ liệu giao dịch của tất cả tài khoản hiện có của khách hàng.

- Gia tăng sự lựa chọn sản phẩm dịch vụ: Việc sử dụng các API mở cho phép ngân hàng và các bên trung gian thứ ba tạo ra các sản phẩm, dịch vụ mới đáp

ứng tốt hơn nhu cầu của khách hàng và gia tăng sự lựa chọn cho khách hàng.

Các API mở và ngân hàng mở dẫn đầu cho kỷ nguyên sáng tạo trong lĩnh vực công nghệ tài chính ngân hàng. Chính sự đổi mới, sáng tạo sẽ tạo ra các sản phẩm dịch vụ và các giá trị mới mà chúng ta không thể dự báo hay hình dung ngày hôm nay.

2. Ngân hàng mở trong bối cảnh toàn cầu

Nhận biết tiềm năng, triển vọng cũng như xu hướng tất yếu của hoạt động kinh doanh ngân hàng hiện đại các quốc gia đã có chiến lược cụ thể để xây dựng hệ thống khung pháp lý làm cơ sở cho việc ứng dụng ngân hàng mở.

- Đức

Năm 2010, hệ thống ngân hàng mở được giới thiệu tại Đức. Dự án ngân hàng mở (Open Bank Project) được phát triển bởi sự hợp tác của các ngân hàng lớn nhất thuộc sở hữu nhà nước. Nhiệm vụ chính của các dự án là thiết lập các API mở cho các ngân hàng, giúp cho các nhà phát triển và các công ty fintech có thể sử dụng để tạo các ứng dụng tiện ích hơn cho khách hàng từ dữ liệu các ngân hàng chia sẻ với sự đồng ý của khách hàng.

- Liên minh châu Âu

Nghị viện châu Âu đã ban hành Chỉ thị dịch vụ thanh toán sửa đổi (PSD2) năm 2015 để xây dựng nền tảng cho việc phát triển ngân hàng mở tại Liên minh châu Âu theo lộ trình đến tháng 01.2018 thì PSD2 phải được luật hóa

trong luật nội địa của các quốc gia thành viên. PSD2 đã xây dựng khung pháp lý rõ ràng cho phép các bên thứ ba phát triển dịch vụ thanh toán trên nền tảng của các định chế tài chính với sự đồng ý của khách hàng. PSD2 cũng quy định cụ thể điều kiện, tiêu chuẩn và lộ trình để thực hiện cũng như gia tăng các biện pháp bảo mật cho khách hàng. (Bảng 1)

- Singapore

Hiệp hội Ngân hàng Singapore và Ngân hàng Trung ương Singapore đã phát hành ấn phẩm "Finance-as-a-Service: API Playbook" vào ngày 16.11.2016 như một hướng dẫn toàn diện cho các định chế tài chính, các công ty fintech và các tổ chức quan tâm khác trong việc phát triển và áp dụng kiến trúc hệ thống dựa trên nền tảng là các API mở - tạo sự khởi đầu cho hệ sinh thái ngân hàng mở tại Singapore.

- Nhật

Luật Ngân hàng sửa đổi ban hành tháng 05.2017 quy định rõ trách nhiệm của các ngân hàng tại Nhật phải có các chính sách cụ thể để hợp tác với bên thứ ba cung cấp dịch vụ thanh toán điện tử cũng như công bố các mốc thời gian để phát triển các API làm nền tảng kết nối. Luật ngân hàng sửa đổi cũng yêu cầu làm rõ là các ngân hàng sẽ cung cấp các API mở hay không và thời gian cụ thể cũng như ràng buộc tuân thủ tiêu chuẩn hợp đồng của các bên tham gia.

- Hồng Kông

Ngân hàng Trung ương Hồng Kông đã công bố ấn phẩm Kỳ nguyên mới của ngân hàng thông minh vào tháng 09.2017 với bảy sáng kiến, trong đó, có việc áp dụng các API mở cho hệ thống ngân hàng Hồng Kông. Theo lộ trình trong năm 2018, Ngân hàng Trung ương Hồng Kông sẽ ban hành khuôn khổ cho các API mở phù hợp với tiêu chuẩn công nghệ ngành Ngân hàng cũng như hạ tầng công nghệ thông tin quốc gia.

Bảng 1: Sự phát triển của ngân hàng mở trên thế giới

STT	Quốc gia	Thời gian	Đặc điểm hệ thống
1	Đức	Hệ thống ngân hàng mở được giới thiệu vào năm 2010.	Với sự hợp tác của các ngân hàng thuộc sở hữu nhà nước lớn nhất, dự án ngân hàng mở (Open Bank Project) được phát triển. Nhiệm vụ chính là tạo các API mở cho các ngân hàng, các nhà phát triển và các công ty fintech cung cấp sản phẩm, dịch vụ tốt hơn cho khách hàng.
2	Liên minh châu Âu	Chỉ thị dịch vụ thanh toán được thông qua năm 2015. Đây là nền tảng cho việc phát triển ngân hàng mở tại liên minh châu Âu	Sự kết hợp của ngân hàng và các công ty thanh toán - như trường hợp của Nhóm Berlin thúc đẩy việc thống nhất tiêu chuẩn truy cập tài khoản ngân hàng thông qua API và phù hợp với quy định của PSD2.
3	Singapore	Tháng 11.2016	Là một phần của chiến lược quốc gia thông minh, Hiệp hội Ngân hàng Singapore và Ngân hàng Trung ương Singapore khuyến khích các định chế tài chính phát triển và chia sẻ các API mở với các bên thứ ba giúp khách hàng có những trải nghiệm thú vị và phong phú hơn.
4	Nhật	Tháng 05.2017 trong Luật Ngân hàng sửa đổi.	Luật quy định các ngân hàng nên có những nỗ lực hợp lý để phát triển các API mở và hợp tác với các bên thứ ba cung cấp dịch vụ thanh toán.
5	Hồng Kông	Tháng 09.2017	Giới thiệu các nhà phát triển tiên phong, khuyến khích và chấp nhận API mở trong ngành Ngân hàng tại Hồng Kông.
6	Úc	2017-2018	Chính phủ Úc đã công bố thiết lập hệ sinh thái ngân hàng mở sau kết quả khảo sát độc lập cuối năm 2017 và là một phần của Quyển về dữ liệu của khách hàng tại Úc.
7	Anh	Bắt đầu từ 01.2018 theo lộ trình của PSD2.	Giới thiệu các tiêu chuẩn và API để xem các giao dịch cá nhân và hoạt động kinh doanh để thực hiện thanh toán từ các tài khoản này cho các bên liên quan với sự cho phép của khách hàng.

Nguồn: BUD (2018); Kolobova và cộng sự (2018); Tổng hợp của tác giả

Bảng 2: Một số ứng dụng phát triển trên nền tảng ngân hàng mở

STT	Tổ chức	Ứng dụng	Tiện ích
1	HSBC	Connected Money https://webforms.hsbc.co.uk/ConnectedMoney/	- Kết nối tất cả các tài khoản lên tới 21 ngân hàng khác nhau hiện có của khách hàng trên lãnh thổ Anh - Quản lý chi tiêu và ngân sách thực tế của khách hàng - Sử dụng với hệ điều hành IOS và Android cho cả khách hàng của HSBC và không có tài khoản tại HSBC
2	ING Bank	Yolt https://www.yolt.com/	- Đồng bộ hóa tất cả các tài khoản ngân hàng khác nhau của khách hàng ở 9 ngân hàng lớn nhất trên lãnh thổ Anh trên một ứng dụng - Quản lý ngân sách và chi tiêu của khách hàng - Sử dụng với hệ điều hành IOS và Android
3	The One Place Capital Limited	Money Dashboard https://www.moneydashboard.com	- Công ty fintech thành lập năm 2010. Tính đến thời điểm 21/08/2018, Money Dashboard hỗ trợ kết nối và đồng bộ tài khoản của khách hàng ở 13 ngân hàng trên lãnh thổ nước Anh trên một giao diện - Giúp khách hàng quản lý chi tiêu, lập kế hoạch tài chính, kế hoạch trả nợ và hoạch định ngân sách - Sử dụng với trình duyệt web, hệ điều hành IOS và Android
4	Emma Technologies LTD	Emma https://emma-app.com	- Công ty fintech gia nhập sáng kiến ngân hàng mở tại Anh vào tháng 07.2018. Hỗ trợ kết nối và đồng bộ tài khoản của khách hàng ở 17 ngân hàng lớn tại Anh thông qua các API mở. - Quản lý giao dịch, ngân sách của khách hàng trên một ứng dụng duy nhất kết nối tất cả các tài khoản ở các ngân hàng khác nhau của khách hàng. - Sử dụng với hệ điều hành IOS và Android
5	Resolution Compliance Limited	Plum https://withplum.com/	- Công ty fintech hỗ trợ kết nối tài khoản khách hàng thông qua đơn vị thu thập, tổng hợp thông tin Yodlee qua các API mở. - Giúp khách hàng quản lý chi tiêu và ngân sách thông qua ứng dụng Facebook messenger có sẵn - Sử dụng chatbot với nền tảng Facebook messenger

Nguồn: Tổng hợp của tác giả

- Úc

Trong báo cáo Đánh giá hệ thống ngân hàng mở tại Úc phát hành vào tháng 08.2017 đã xác định chức năng chính của ngân hàng mở là trao quyền cho khách hàng truy cập và kiểm soát tốt hơn dữ liệu ngân hàng của mình. Báo cáo cũng chỉ ra những lợi ích tiềm năng của hệ thống ngân hàng mở tại Úc cũng như các chi phí phát sinh để đảm bảo quyền về dữ liệu ngân hàng của khách hàng.

- Anh

Đảm bảo lộ trình của PSD2, Cơ quan quản lý cạnh tranh và điều hành thị trường Anh (Competition and Markets Authority CMA) đã công bố báo cáo về thị trường ngân hàng bán lẻ, trong đó, yêu cầu 9 ngân hàng lớn nhất tại Anh gồm: HSBC, Barclays, RBS, Santander, Bank of Ireland, Allied Irish Bank, Danske, Lloyds và Nationwide bắt buộc phải công bố chuẩn dữ liệu, phát hành dữ liệu bảo mật để có thể dễ dàng chia sẻ trực tuyến với các bên thứ ba được ủy quyền.

Dựa trên khung pháp lý do các quốc gia xây dựng về ngân hàng mở, các ngân hàng tiến hành xây dựng các tiêu chuẩn để các bên thứ ba có thể truy cập dữ liệu ngân hàng thông qua các API mở với sự cho phép của khách hàng. Với hạ tầng của hệ thống ngân hàng mở, các bên thứ ba, các công ty fintech và các nhà tổng hợp dễ dàng cung cấp cho khách hàng các sản phẩm dịch vụ từ nhiều nhà cung cấp khác nhau trên một nền tảng duy nhất. Một số ứng dụng được phát triển trên nền tảng ngân hàng mở được nghiên cứu mô tả chi tiết trong Bảng 2 đã phản ánh sự tiện lợi, tiềm năng ứng dụng rộng rãi để giải thích tại sao xu hướng ngân hàng mở sẽ là xu thế tất yếu trong kỷ nguyên ngân hàng số và kỷ nguyên ngân hàng kết nối vạn vật trong thời gian không xa nữa.

3. Sự chuẩn bị của Việt Nam

Tại Việt Nam, Chính phủ đã ban hành Chỉ thị số 16/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ về việc tăng cường năng lực tiếp cận cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ 4, đây chính là nền tảng để các Bộ, ban, ngành xây dựng hạ tầng công nghệ thông tin và công nghệ số để bảo đảm an toàn, an ninh mạng tạo điều kiện cho người dân và doanh nghiệp dễ dàng, bình đẳng trong tiếp cận các cơ hội phát triển nội dung số.

Đối với các ngân hàng thương mại Việt Nam, tuy chưa triển khai ngân hàng mở, tuy nhiên, các ngân hàng cũng đã nhận thức được tiềm năng, thách thức cũng như yêu cầu cấp thiết phải đáp ứng yêu cầu xây dựng hệ sinh thái ngân hàng mở. Về phía cơ quan quản lý, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam (NHNN) cũng đã bước đầu xây dựng, thử nghiệm và dần hoàn thiện các khung pháp lý để quản lý hoạt động ngân hàng mở nhằm đảm bảo an toàn, bình đẳng cho các bên tham gia theo đúng tinh thần của Chỉ thị số 16/CT-TTg. Cụ thể, Thống đốc NHNN đã ban hành Quyết định số 328/QĐ-NHNN ngày 16/03/2017 thành lập Ban Chỉ đạo về lĩnh vực Fintech của NHNN. Trả lời phỏng vấn của Thời báo Ngân hàng (2017), Phó Thống đốc Nguyễn Kim Anh - Trưởng Ban Chỉ đạo về lĩnh vực Fintech của NHNN cho biết nghiên cứu việc kết nối, chia sẻ dữ liệu thông qua giao diện chương trình ứng dụng mở (Open API) là một trong số nhiệm vụ trọng tâm của Ban. Đến tháng 06/2018, Cục Công nghệ thông tin của NHNN đã tiến hành khảo sát giao diện kết nối ứng dụng mở (Open API) áp dụng trong lĩnh vực tài chính ngân hàng để xác định: (i) Hiện trạng cung cấp, chia sẻ dữ liệu giữa ngân hàng với khách hàng và bên thứ ba; (ii) Nhu cầu, yêu cầu về chuẩn kết nối chung cho ngành Ngân hàng

với các công ty fintech (NHNN, 2018). Kết quả khảo sát chính là cơ sở để NHNN hoạch định khung pháp lý xây dựng hệ sinh thái ngân hàng mở tại Việt Nam.

Trên cơ sở phân tích lợi thế tiềm năng cũng như bối cảnh toàn cầu nghiên cứu tiến hành đề xuất một số giải pháp với NHNN và các ngân hàng thương mại tại Việt Nam để có thể nắm bắt xu hướng và xây dựng thành công hệ sinh thái ngân hàng mở tại Việt Nam.

Đối với NHNN với tư cách là cơ quan quản lý nhà nước của hệ thống ngân hàng Việt Nam thì cần sớm hoàn thiện khung pháp lý về ngân hàng mở - đây chính là điều kiện tiên đề quan trọng nhất. Khung pháp lý cần quy định cụ thể: (i) Trách nhiệm của ngân hàng cung cấp dữ liệu cá nhân của khách hàng cho các bên thứ ba được khách hàng ủy quyền thông qua các API mở chuẩn hóa; (ii) Các hình thức xác thực bảo mật cho khách hàng khi khách hàng truy cập hay thực hiện thanh toán thông qua bên thứ ba được ủy quyền; (iii) Trách nhiệm của ngân hàng phải tự đánh giá các rủi ro khi khách hàng thực hiện giao dịch trên kênh kỹ thuật số mới; (iv) Tiêu chuẩn và cách xác thực các bên cung cấp dịch vụ thứ ba được phép truy cập dữ liệu ngân hàng của khách hàng khi được ủy quyền; (v) Tiêu chuẩn kỹ thuật cụ thể cho các API mở để đảm bảo kết nối thành công giữa ngân hàng và các bên thứ ba.

Để tận dụng lợi thế của hệ sinh thái ngân hàng mở các ngân hàng thương mại Việt Nam xác định những chiến lược hợp lý: (i) Đầu tư, xây dựng nền tảng công nghệ thông tin ngân hàng để đảm bảo khả năng tổng hợp, cung cấp dữ liệu khách hàng và kết nối với các bên thứ ba thông qua các API mở; (ii) Duy trì các mối quan hệ hiện có với khách hàng, đồng thời, tích cực chuẩn bị cho lộ trình xây dựng ngân hàng mở để đảm bảo

rằng ngân hàng vẫn là lựa chọn ưu tiên của khách hàng; (iii) Hợp tác và tích hợp các tiện ích dịch vụ của các bên thứ ba nhằm nâng cao khả năng phân phối, xây dựng chuỗi giá trị cho dịch vụ ngân hàng cung cấp và tận dụng lợi thế người tiên phong trong hệ sinh thái ngân hàng mở; (iv) Nâng cao khả năng bảo mật cũng như đáp ứng các tiêu chuẩn công nghệ từ khung pháp lý quản lý ngân hàng mở của NHNN.

Sự dịch chuyển mô hình kinh doanh từ hệ sinh thái ngân hàng đóng sang hệ sinh thái ngân hàng mở sẽ mang lại nhiều thuận tiện hơn cả nền kinh tế nhưng luôn đi kèm với những rủi ro và thách thức. Tuy nhiên, đây chính là xu hướng tất yếu của hoạt động kinh doanh ngân hàng trong kỷ nguyên Cách mạng công nghiệp lần thứ 4; vì thế, nền hệ thống ngân hàng Việt Nam cần có những sự chuẩn bị hợp lý để duy trì lợi thế cạnh tranh và đáp ứng yêu cầu của lộ trình xây dựng hệ thống ngân hàng số. ■

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

- Barclays (2017), Open banking a consumer perspective, White paper.
 BUD (2018), The Global Open Banking Snapshot, White paper.
 Deloitte Digital (2017), Open Banking: What Does The Future Hold?, RBS Open Pfm Discussion.
 Euro Banking Association (2016), Understanding the business relevance of Open APIs and Open Banking for banks, EBA Working Group on Electronic Alternative Payments.
 European Union (2015), Payment services (PSD2), Directive (EU) 2015/2366.
 Kolobova, Y. I., Mokhnitskaya, D. S., Sidorova, V. E., and Skorokhod, A. A., (2018), Risks and Threats of Using Open Banking in Russia and in the World, in III Network AML/CFT Institute International Scientific and Research Conference "FinTech and RegTech: Possibilities, Threats and Risks of Financial Technologies", KnE Social Sciences, pages 415-426. DOI 10.18502/kss.v3i2.1572
 Ngân hàng Nhà nước Việt Nam (2018), Phiếu khảo sát mức độ sẵn sàng về chia sẻ dữ liệu của Ngành Ngân hàng, <https://www.sbv.gov.vn>.
 Thời báo Ngân hàng (2107), Dịch vụ ngân hàng và những người chơi mới, <http://thoibaonganhang.vn/dich-vu-ngan-hang-va-nhung-nguoi-choi-moi-72587.html>